[redacted]

[redacted]

Vertrouwelijk

Per mail wob-ccd@rvo.nl

Centrale Commissie Dierproeven
Postbus 20402
2500EK Den Haag

Datum	Ons kenmerk	Uw kenmerk
27 juli 2017	[redacted]	CCD-2017-204

Onderwerp
Zienswijze Wob-verzoek W17-10, briefkenmerk CCD-2017-204

Geachte heer, mevrouw,

Bij brief van 29 juni 2017 heeft u[redacted] in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over het verstrekken van informatie in het kader van een bij de Centrale Commissie Dierproeven ingediend Wob-verzoek. Hierbij treft u de zienswijze die betrekking heeft op het documentnummer NTS20171284, aan.

Bijgevoegd treft u de stukken aan die onder het Wob-verzoek vallen. De passages die niet openbaar gemaakt, maar doorgehaald moeten worden, zijn gearceerd. Wij verzoeken u de gearceerde passages niet openbaar te maken. Bij de passages treft u in de *comments* een cijfer aan dat correspondeert bij het cijfer hieronder in deze brief. Hieronder wordt bij dat betreffende cijfer een motivering gegeven voor het doorhalen van de betreffende passage.

Cijfer 1: Bescherming persoonlijke levenssfeer

De door te halen passages met in de *comments* het cijfer 1 moeten worden doorgehaald omdat hier persoonsgegevens en andere tot personen herleidbare gegevens zoals telefoonnummers, mailadressen, functienamen, en namen/nummers van afdelingen worden vermeld. Ten aanzien van de persoons- en andere gegevens die tot personen herleidbaar zijn, van degenen die direct bij dierproeven zijn betrokken, zijn wij van oordeel dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef onder e, van de Wob en het belang van onevenredige benadeling als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob zich voordoen. Dat personen waarvan bekend is dat zij betrokken zijn bij proefdieronderzoek kans lopen op onheuse bejegening door derden is een feit van algemene bekendheid.

Wij verwijzen hierbij ook naar de uitspraak van de Rechtbank Gelderland van 22 juli 2014 (ECLI:NL:RBGEL:2014:4543). Daarin wordt de volgende overweging gemaakt:

> ‘Ten aanzien van de persoonsgegevens van degenen die direct of indirect bij dierproeven zijn betrokken, is de rechtbank van oordeel dat het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef onder e, van de Wob en het belang van onevenredige benadeling als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob zich voordoen. Dat personen waarvan bekend is dat zij

> betrokken zijn bij proefdieronderzoek kans lopen op onheuse bejegening door derden acht de rechtbank een feit van algemene bekendheid. Verweerder mag ten aanzien van dergelijke persoonsgegevens voornoemde belangen in zijn besluitvorming zwaarder laten wegen dan het belang van openbaarmaking. De rechtbank overweegt daarbij dat, nu niet valt uit te sluiten dat de acties van dierenextremisten zich (ook) zullen richten op de werkplek van personen die betrokken zijn bij dierproeven, ook de locatiegegevens en de aanduiding van organisatorische werkeenheden onder het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer vallen.
> Op dezelfde gronden heeft verweerder ook mogen weigeren de namen van de leden en voorzitter van de DEC openbaar te maken. Voor deze personen geldt evenzeer dat zij kans lopen op onheuse bejegening in voormelde zin, indien hun persoonsgegevens openbaar worden gemaakt. De stelling van eiseres dat op grond van artikel 3:8 van de Awb de namen van deze personen vanwege hun hoedanigheid van adviseur openbaar moeten worden gemaakt, leidt niet tot een ander oordeel, reeds omdat artikel 3:8 van de Awb slechts betrekking heeft op het vermelden van de naam van een adviseur in een besluit dat op een advies in de zin van afdeling 3.3 van de Awb is gebaseerd. Van advisering of besluitvorming als bedoeld in die afdeling van de Awb is hier geen sprake. Nu verweerder voormelde gegevens reeds heeft mogen weigeren op de genoemde uitzonderingsgronden, behoeft geen bespreking meer of verweerder ten aanzien van die gegevens ook andere uitzonderingsgronden heeft mogen hanteren.'

Hier acht de rechter voldoende aangetoond dat er een kans bestaat dat betrokkenen bij proefdieronderzoek onheus worden bejegend op de grond dat dit een feit van algemene bekendheid is en dat niet valt uit te sluiten dat de acties van dierenextremisten zich ook zullen richten op de werkplek van personen. Wij verwijzen hierbij ook naar een recente uitspraak van de Raad van State van 15 maart 2017 (ECLI:NL:RVS:2017:680) waarin de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) de dreiging van dierenrechtenactivisme tegen de vergunninghouders, proefdierinstellingen, hun werknemers en andere betrokkenen nog steeds reëel acht bij openbaarmaking.

Ook heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) een overweging gemaakt in de uitspraak van 16 februari 2010 (ECLI:NL:RVS:2011:BP4706) waarbij uit de aard en ernst van de klachten kon worden afgeleid dat er dreiging was van buitensporige acties. Voorbeeld van een actie is te vinden in de uitspraak van Rechtbank Oost Brabant van 22 december 2014 (ECLI:NL:RBOBR:2014:7815). Hierbij werden zes Beagle honden weggenomen uit een bedrijf dat deze honden gebruikte voor dierproeven.

Ten overvloede wordt gewezen op de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 20 september 2005 (ECLI:NL:RBSGR:2005:AU4809).

> 'De rechtbank is voorts van oordeel dat verweerder, gelet op de door deze overgelegde stukken, in redelijkheid tot het oordeel heeft kunnen komen dat het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de DEC-leden zwaarder weegt dan het openbaarheidsbelang.
>
> (...)
>
> Gelet op de omstandigheid dat niet alleen uitvoerders van dierproeven maar ook ondernemingen die geen enkele betrokkenheid hebben bij de uitvoering van dierproeven, zoals een bank, een verzekeraar en een accountant, slachtoffer zijn van bedreiging en geweld door dierenrechtenactivisten, is het zeker niet irreëel te veronderstellen dat ook leden van DEC's doelwit kunnen zijn van (gewelddadige) acties van dierenrechtenactivisten indien hun namen openbaar zouden worden gemaakt. De stelling van eiseres dat DEC-leden slechts een adviserende functie hebben en daardoor op een zekere afstand staan van de eigenlijke uitvoering van dierproeven

> waardoor zijn geen gevaar lopen, snijdt dan ook geen hout. De rol van DEC-leden bij dierproeven is evident: zonder een positief advies van de DEC kan een voorgenomen dierproef in principe geen doorgaan vinden.
>
> De rechtbank tekent hierbij aan dat openbaarmaking van de namen van de DEC-leden inhoudt de openbaarmaking van die gegevens ten behoeve van een ieder, derhalve ook ten behoeve van personen die het gebruik van intimidatie en geweld niet schuwen. Overigens valt uit de brief van [redacted] van 20 februari 2004 aan verweerder, als reactie op het voornemen van verweerder tot openbaarmaking van de DEC-jaarverslagen, op te maken dat DEC-leden al daadwerkelijk doelwit zijn geweest van acties van dierenrechtenactivisten.'

Ook indien in de documenten van het dossier persoonsgegevens zijn vermeld die niet zijn gearceerd, verzoeken wij u die persoonsgegevens om bovengenoemde redenen door te halen.

De publicaties vermeld in het document moeten worden geschrapt omdat deze, ook gecombineerd met de overige inhoud van de documenten, eenvoudig naar de onderzoekers herleidbaar zouden zijn. Het betreffen de referenties van de onderzoekers en de onderzoeksgroep. Tevens is de verwijzing naar eerder uitgevoerd onderzoek, ook in combinatie met de referenties, eenvoudig te herleiden naar betrokken onderzoekers en de onderzoeksgroep.

Ook dient de verwijzing naar het EU project in het document verwijderd te worden omdat via de website van het project direct te herleiden is wie de onderzoekers zijn. Dit geldt ook voor het bedrijf Noldus dat gekoppeld is aan de projectpartner.

Omdat de acties van dierenrechtactivisten zich ook kunnen richten tot de locatie van het onderzoek, dient de verwijzing naar de compound te worden verwijderd. Dit nummer verwijst naar het bedrijf die de compound bezit. Tevens is dit patent-gevoelige informatie die in deze fase van het onderzoek niet openbaar dient te worden gemaakt.

Op grond van bovenstaande uiteenzetting zijn wij van oordeel dat gehoor moet worden gegeven aan de oproep de persoonsgegevens van betrokkenen te beschermen en daarnaast dat het belang van de onevenredige benadeling door kans op onheuse bejegening zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarmaking van de verzochte gegevens.

Cijfer 2: Bescherming bedrijfs- en fabricage gegevens en voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

De door te halen passages met in de *comments* het cijfer 2 moeten worden doorgehaald op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c en g, van de Wob. Het vrijgeven van het daar vermelde kan leiden tot identificatie en daarmee tot het openbaar maken van informatie die in de betreffende fase van het onderzoek concurrentiegevoelig is. Het belang van bescherming van dit onderzoek en de daarbij gebruikte informatie ligt niet alleen in het onderzoek zelf, maar ook in mogelijk de eerste publicatie van de onderzoeker op het betreffende gebied en eventuele patenten. Er is sprake van concurrentiegevoelige informatie. Daarnaast betreft genoemde informatie gegevens die de basis kan vormen voor een octrooi-aanvraag. Indien deze informatie openbaar wordt gemaakt zal een octrooi niet worden verleend.

Uit de betreffende passages blijkt de onderzoeksstrategie voor de komende jaren van de onderzoeker. Dit is zeer concurrentiegevoelige informatie. Er is vanwege bovengenoemde redenen in redelijkheid sprake van een belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden, dat in dit geval zwaarder moet wegen dan het algemene belang van openbaarheid.

Ingevolge artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c van Wob, blijft het verstrekken van informatie ingevolge deze wet achterwege voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn verstrekt. Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder g van de Wob, blijft het verstrekken van informatie ingevolge deze wet achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

In zijn algemeenheid wordt een restrictieve uitleg gegeven aan artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob. Nu het echter gaat om onderzoek moet de onderzoeksstrategie onder deze weigeringsgrond geschaard worden. De onderzoeksstrategie behelst immers het meest essentiële deel van bedrijfsvoering en het productieproces van een onderzoek. Met de wetenschap van de onderzoeksstrategie kan een derde hetzelfde onderzoek verrichten. Het is daarom van groot belang de onderzoeksstrategie niet openbaar te maken.

De gegevens die niet door artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob worden beschermd, zouden naar ons oordeel moeten worden beschermd door het tweede lid, aanhef en onder g, van artikel 10 van de Wob. De informatie die is weggehaald uit de betreffende documenten is zeer concurrentiegevoelig. Het leidt tot een onevenredig nadeel voor de betrokkenen wanneer deze informatie openbaar gemaakt wordt. Wanneer de concurrentiegevoelige informatie openbaar gemaakt wordt lopen de betrokkenen het risico niet meer als eerste met onderzoeksresultaten naar buiten te kunnen komen en kunnen zij wellicht, in het kader van intellectuele eigendomsrechten, niet meer als eerste een patent aanvragen. Voor onderzoekers heeft dit tot gevolg dat zij zowel financiële- als imagoschade lopen, nu het in dit betreffende vakgebied draait om het als eerst naar buiten treden met vernieuwende onderzoeksresultaten.

Met betrekking tot artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob overweegt rechtbank Gelderland in de uitspraak van 22 juli 2014 (ECLI:NL:RBGEL:2014:4543):

> ‘Het weigeren om de vraagstelling te openbaren die leidde tot het ontwerp van de proeven heeft verweerder naar het oordeel van de rechtbank eveneens op deze weigeringsgronden mogen baseren, waarbij verweerder in het kader van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, heeft mogen meewegen dat het van belang is voor de betrokken onderzoekers dat hun onderzoeksideeën niet openbaar worden gemaakt, zodat zij als eerste met (de resultaten van) hun onderzoek naar buiten kunnen treden.’

Op grond van bovenstaande redenen achten wij voldoende aannemelijk dat betrokkenen onevenredig zullen worden benadeeld bij de openbaarmaking van deze concurrentiegevoelige gegevens en dat dit belang zwaarder weegt dan het belang tot openbaarmaking van de gevraagde informatie.

Wij gaan er van uit dat u indien u onze zienswijze of gedeeltes daarvan niet overneemt, voor verzending aan verzoeker, contact met ons opneemt.

Wij verzoeken u ons een kopie van de door u aan verzoeker te verstrekken stukken te doen toekomen.

Gaarne vernemen wij van u.

Met vriendelijke groet,

Hoogachtend,

